

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 61/05

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť M. Č., toho času vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Žilina, zastúpeného advokátom JUDr. P. Ď., P., ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Okresného súdu Žilina zo 16. decembra 2004 sp. zn. 29 T 37/03 a rozhodnutím Krajského súdu v Žiline zo 4. januára 2005 sp. zn. 1 Tos 119/04, a takto

rozhodol:

Sťažnosť M. Č. **odmieta** pre zjavnú neopodstatnenosť.

Odôvodnenie:

I.

M. Č., toho času vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Žilina (ďalej len „sťažovateľ“), v sťažnosti doručenej Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 16. februára 2005 tvrdí, že rozhodnutím Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) zo 16. decembra 2004 sp. zn. 29 T 37/03 a rozhodnutím Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) zo 4. januára 2005 sp. zn. 1 Tos 119/04, ktorými bola

zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby a jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí žiadosti, došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Podstatou sťažnosti je to, že okresný súd pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby sa obmedzil len na konštatovanie, že dôvod väzby existuje, a uviedol aj neprávoplatný a zrušený rozsudok v inej trestnej veci sťažovateľa. Krajský súd ako sťažnostný súd podľa sťažovateľa taktiež riadne neodôvodnil svoje uznesenie, podľa sťažovateľa absentujú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú trvanie väzby. Oba súdy rozhodli len na základe abstraktnej úvahy.

Porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ vidí v tom, že rozhodnutia väzobných súdov neboli náležite odôvodnené.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané

oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

V súvislosti s odmietnutím sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podanej proti rozhodnutiu všeobecného súdu ústavný súd zastáva názor, že o zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti podľa konštantnej judikatúry pôjde vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, prípadne z dôvodov, ktoré spočívajú v osobitnostiach konania pred všeobecným súdom. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť považuje ústavný súd takú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej opodstatnenosť alebo neopodstatnenosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 74/02).

1. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Článok 5 ods. 4 dohovoru zaručuje každému, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Právo na prepustenie z väzby počas konania je právom, ktorého úspešné uplatnenie predpokladá, že zanikli skutkové okolnosti, ktoré viedli ku vzatiu do väzby, a nepribudli aj ďalšie skutkové okolnosti, ktoré aj po určitom čase odôvodňujú trvanie väzby, a preto nie je potrebné zabezpečenie osoby obvineného obmedzením jeho osobnej slobody vo väzbe. O zániku týchto dvoch skupín skutkových okolností rozhoduje vždy všeobecný súd podľa zákonom určených kritérií. Základom pre ich uplatnenie je však záver o tom, či prepustením

obvineného na slobodu by mohlo byť zmarené alebo sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.

Ústavný súd je oprávnený a povinný preskúmať, či všeobecný súd rešpektoval možnosť uplatniť právo na prepustenie z väzby, či o každej žiadosti o prepustenie rozhodol a či jeho rozhodnutie vychádzalo zo skutkových dôvodov, ktoré viedli k uvaleniu a trvaniu väzby. Ak všeobecný súd tieto princípy dodržal a dodržiava v priebehu trestného stíhania obvineného, nemožno podľa názoru ústavného súdu vstupovať do jeho právomoci preskúmaním jeho úvah a hodnotení o existencii alebo neexistencii skutkových okolností odôvodňujúcich obmedzenie osobnej slobody uvalením a ďalším trvaním väzby. Takisto platí, že ak všeobecný súd dôjde k záveru, že prepustením obvineného na slobodu by mohlo byť zmarené alebo sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, taký záver nie je preskúmateľný ústavným súdom. Také oprávnenie prislúcha len funkčne príslušnému nadriadenému súdu, ku ktorému má obvinený neobmedzený prístup prostredníctvom možnosti podať sťažnosť proti každému rozhodnutiu o väzbe, ktoré bolo vydané na základe jeho žiadosti o prepustenie z väzby.

Vychádzajúc z týchto východísk treba uviesť, že sťažovateľ uplatnil svoje právo na podanie žiadosti o prepustenie z väzby a uplatnil aj riadny opravný prostriedok proti uzneseniu o zamietnutí takých žiadostí. Takýmto zákonom predpísaným spôsobom väzobné súdy zabezpečili preskúmanie práva sťažovateľa na prepustenie z väzby rozhodnutiami, ktoré síce neakceptovali subjektívnu predstavu sťažovateľa, ale bez toho, aby sa rozhodovanie väzobných súdov dostalo, ako to vyplynie aj z ďalších dôvodov tohto rozhodnutia, z ústavne konformného postupu väzobných súdov.

Okresný súd odôvodnil ďalšie trvanie väzby tým, že viac ako tri roky sa obžalovaný skrýval pred trestným stíhaním, bol zadržaný v Českej republike a napokon 17. júna 2004 bol odsúdený na deväť rokov nepodmienečne. Aj keď tento rozsudok okresného súdu bol zrušený, stalo sa tak len pre procesné pochybenia, ďalšie hlavné pojednávanie bolo nariadené na 27. január 2005, a preto je potrebné, aby sťažovateľ zostal vo väzbe, inak hrozí dôvodná obava, že by sa skrýval alebo by ušiel, aby sa vyhol trestu.

Krajský súd sa stotožnil s týmito dôvodmi a dodal, že pri svojej revíznej činnosti z rozsudku okresného súdu zo 17. júna 2004 dospel k záveru, že okrem doplnenia niektorých úkonov okresný súd už prijal správny právny záver o tom, že obžalovaný sa dopustil protiprávneho konania majúceho charakter trestného činu. Preto je potrebné považovať jeho väzbu za odôvodnenú.

Podľa záveru ústavného súdu opierajúceho sa o dôvody v uzneseniach väzobných súdov dosiaľ nezanikli skutkové okolnosti, ktoré viedli ku vzatiu sťažovateľa do väzby (viac ako tri roky sa skrýval, čo ani nepoprel, a bol zatknutý na území iného štátu), a po vynesení rozsudku zo 17. júna 2004 a nariadení hlavného pojednávania na 27. január 2005 pribudli aj ďalšie skutkové okolnosti, ktoré aj po takmer dvoch rokoch trvania väzby u sťažovateľa odôvodňujú ďalšie trvanie väzby. Preto je sťažnosť v časti namietajúcej porušenie čl. 17 ods. 5 a čl. 5 ods. 4 dohovoru zjavne neopodstatnená (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde“).

2. Článok 46 ods. 1 ústavy obsahuje základné právo na súdnu ochranu, ktorého ochrana vo väzobnom konaní sa zabezpečuje prostredníctvom čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy vrátane práva na riadne odôvodnenie väzobného rozhodnutia.

Článok 6 ods. 1 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces. Tento článok dohovoru sa tiež zásadne nevzťahuje na konanie o väzbe vrátane konania a rozhodovania trestného súdu o žiadosti o prepustenie z väzby, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a osobnú bezpečnosť.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu v dôsledku ich nezákonného a abstraktného odôvodnenia. Namieta však porušenie svojich práv takými rozhodnutiami všeobecných súdov, na ktoré sa čl. 46 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru vecne nevzťahuje. Preto je sťažnosť v tejto časti zjavne neopodstatnená pre akýkoľvek vecný súvis

medzi napadnutými uzneseniami o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby a označenými článkami ústavy a dohovoru, ktorých porušenie sa namieta (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Okrem toho ústavný súd poukazuje na odôvodnenie tohto uznesenia v časti, ktorá dáva odpoveď aj na túto námietku sťažovateľa.

Ústavný súd preto celú sťažnosť odmietol už po predbežnom prerokovaní pre jej zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).